

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraja. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiri- stopne pečet-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištevno, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Vstane v Hercegovini.

Iz Dubrovnika se telegrafira v nemško „Tr. Ztg.“ sledeče: „Pretečeni teden so bili hudi boji ob Krupi pri Nevesinji, Stocu, Drenovu in Dolu. Turki so izgubili 3 kanone, 80 pušk in 250 mrtvih. Z zadnjim Leydovim parobrodom je došlo 250 koli monture za turške vojake, ali težko je, da bi do Trebinja prišla, ker je narod v Popovem polju tudi za orožje prijel in ima vse ceste v oblasti, ter bode, kadar se vzmožni Trebinje oblegal.“

Hrvatski „Obzor“ ima iz Zadra sledeči telegram: „Po vestih „Narodnega Lista“ so bili vstaši pri Krupi od treh strani obkoljeni po prevari, in so za to bijoči se pobegli. Turki so požgali vasi Dračevo in Doljane, umorivši otroke. Pri Nevesinji so uporniki pod poveljstvom Ljubibratiča zmagali Turke. Vse vasi vzdolž dubrovnške meje so v orožju.“

Iz Zadra v istem listu poroča brzjav: „Mnogobrojne familije iz Hercegovine so pribegle v Dalmacijo.“

Iz Spljeta se piše „Narodnemu Listu“: „Naš vrli rodoljub Milenko Stažić, sin pokojnega pisatelja, bivši avstrijski vojak, je ob prvem glasu o vstanku prodal vse svoje posestvo in šel preko granice v Hercegovino, z njim še trije spljetski mladeniči. Bil je od strani vstašev navdušeno sprejet in dali so mu vodstvo jedne čete.“ Piše „Nar. L.“ da imajo vstaši upanje zmagati, ako se jim pomaga dobiti orožja in streliva dovolj.

Pražka „Politik“ poroča, da pride na Dunaj tudi rumunski in črnogorski knez in

grški kralj, — znamenje, da se pripravljajo udariti skupno na Turka.

Iz Belgrada se „Zastavi“ piše: Tukaj je svet močno vznemirjen, ker občno je mnenje, da je prišla ura, ko mora tudi Srbija spustiti se v krvav boj z neprijateljem Srbstva. Vsak dan so izredne ministerske seje, ali v javnost ne prihaja, kaj se sklepa. Če bode „akcija“ sklenjena, mora se ministerstvo premeniti: „jer bilo bi naivno zamisljati, da se Srbija može upuštati u akciju sa sadanjem skroz i skroz omraženom i nepopularnom vladom. Velika je nesreča za ovu zemlju već to, što v njoj nema auctoriteta. Absolutno nema imena, za kojim bi se krenula masa naroda. Ali tek ima relativno popularnijih ljudi, nego što je čiča Danilo Čelica, koga 99 procenata građana mrze, da ga ne vide. Knez Milan suviše je razborit, a da bi se bacio na pučinu vojne sa „filologom“ Stojanom (Novakovićem) i londonskim financijerom (Mijatovićem). — Ako bi se oglasio rat Turskij narod bi ga prihvatio sa najsilnijim oduševljenjem. U velikoj skupštini ne bi se čuo ni jedan jedini glas, koji bi se digao protiv rodoljublja. Malo in veliko dignilo bi se, da se bije za krst častni i slobodu zlatnu. Što se grmilo da ovje nema patrijotizma, to je činjeno samo u cilji podstrekavanja. A „Obzor“ bi se za dva dana uvjerio, da 150 hilj. bajoneta nisu „sanjarija“ i kragujevački topovi da mogu zbilja odjeknuti do Prizrena.

Stanje in položaj je kritičan do krajnosti. Kneževnim putem v Carigrad, Srbija je već suviše kompromitovana u očima hrišćanskih naroda. Razpustom skupštine izgubila je Srbija kod Evrope, koja u njoj poslje poznate dreke reakcionara vidi leglo „demagoga“ i „petrolejaca“ ili ju smatra

kao sasvim nesposobni. Marinović je doveo Srbiju dotle, da diplomacija s njom ne računa. To je posljedica te „lojalne“ politike, koja je sve i sva izčekivala od triumvirata Bismark-Gorčakov-Andrašija. I Srbija sad ništa netreba, nego da se i ovoga maha pokaže „lojalna“, pa da podpiše svoj testament. Među dvie stolice Pijemont bi sjeo na zemlju. Izgubivši i lakoumno proigravši simpatije zatočenih naroda, zar u isto doba nebi izgubio i naklonost diplomacije, koja se klanja samo moralno ili fizički moćnome? I nije li uzvišenije, da Srbija pobiti u pomoć svojoj braći, pa ma i podlegla u ovoj svetoj borbi, nego da poslje, kad joj sasjeku krila, uquine od rodjene ne-moći i truleža?“

Iz Ogerskega 31. jul.

[Izvirni dopis.]

Naši Magjari dolže vedno Avstrijo in z njo sklopljeno nagodbo („ausgleich“), da razmerno veliko preveč pridonašajo v skupno državno blagajno, in da so sploh v vseh državno-gospodarstvenih zadevah po Avstriji opeharjeni ali prekanjeni. Državni deficit bi se bač čisto lahko odpraviti dal, če Avstrije ne bi bilo. V koliko so te tožbe opravičene, to je težko razsoditi. Dosta je, da se ve, da naša vlada in naše časopisje v tem smislu na javno mnenje delujeta, ter ga tako na obnovo finančne nagodbe leta 1877. pripravljata. Našim Magjarom je neizmerno žal za vsak krajcar, ki ga v skupno blagajno plačujejo. Avstrija bo leta 1877. trdo borbo z Ogersko imela. Če naši Magjari odjenjali ne bodo — in gotovo je, da ne bodo — če bodo, kakor je gotovo, namesto dosedanjih 30% nudili samo 25% kot pri-nos za skupni strošek, potem Avstriji ne bo

Listek.

Zvezdoznanci trdijo, da so nekatere zvezde toliko od zemlje oddaljene, da jim luč več let potrebuje, dokler prisveti do nas. Zvezdica kajkavska, Gregur pater kapucin, je nekim še le letos prisvetila, a svetila je uže Jožefa Šafařika.

V listku 170. številke letošnjega „Slovenskega Naroda“ g. Valenčak pod nadpisom „Nova zvezdica na nebu slovenskega slovstva“ tako-le govori: Zopet je naša pismenost za eno v marsičem zanimivo delce pomnožena, o katerem se do sedaj nič znalo nij ... Ivan Kukuljević Sakcinski je 1860. leta, tedaj pred 15 leti, izdal na svetlo knjigo: „bibliografia hrvatska, dio prvi, tiskane knjige. Na 46. strani nabraja 11 deleč Gregura patra kapucina in pod

številko 524. omenja navedeno delce tako-le: Nebeski pastir pogublenu ovcu išče. U Optuju kod Franje Schürza 1785. 8. str. 34; II. izd(anje) kod istoga 1795. 8.“ — Bilo je tedaj dvakrat natisneno. — Leta 1865. je Jože Jireček obelodanil delo: „Paul Jos. Šafařik's Geschichte der südslawischen Literatur,“ katero kojigo bi imel vsak jugoslovenski književnik imeti, in v drugem delu: „illirisches und kroatisches Schriftthum“ v pregledu pisateljev pod B. kroatische Schriftsteller, imenovan je tudi Gregur kapuc. in na straneh 320., 326., 327., 354., 360., 367. in 372. naznanjajo se njegova delca. Na strani 372. navaja se Valenčakova nova zvezdica tako-le: „Nebeski pastir pogublenu ovco išče. Vu Optuju, stamp. pri Ferenczu Schützu 1795. 8. 34 str.“

Ker to Gregurjevo pesmico g. Valenčak nekako primerja s Klopstokovo mesijado,

s katero moremo popolnem zadovoljni biti, in jo namerja, preštudirati in s komentarom izdati, naj stoji tukaj to, kar o Gregurji Šafařik sodi na strani 327., kjer navaja njegovo delce: Horvatska od Kristuševoga narodjenja vitia, vu Zagrebu 1800. On tu veli: Ein der unbestimmten Form wegen schwer zu klassificirendes, übrigens vortreffliches, originell-launiges, man könnte sagen, humoristisches Gedicht ohne allen Obscurantismus, aus dem sowohl des Verfassers gutes, fröhliches Gemüth, als auch seine Befähigung zum Dichten zu ersehen ist.“ Da pa še bralci „Naroda“ sami nekoliko soditi morejo o tem, kar Šafařik pravi, in o samem delcu, naj se tu ponatisnejo verzi, s katerimi mesec listopad pisano prošnjo daje, da bi se Kristus v njem in ne v drugem mesecu naroditi račil.

nič več na tem ležeče, da se še nadalje vzdržuje realna unija! Zakaj bi nek Avstrija za Ogersko plačevala! Ideja personalne unije dobiva tudi v Avstriji čem dalje več privrženikov, in to je našim Magjarom prava voda na mlin. Personalna unija, popolna neodvisnost od Avstrije, samostalna ogerska banka, posebna vojska, okolo in okolo pa zašrangane meje: to je, za čemer naši državniki in magjarski narod denes naj bolj hrepeni. Na L'itavi in na Sotli bodo za katero let spet „ibljartarji“ stražili, da avstrijski obrtni izdelki ne bodo ogerske semjeve poplavalili. Ali bo pa to Ogerskej tudi v korist in hasen, to bode stoprv vzpeh pokazal.

Volitve v naš drž. zbor so končane, ter zbor na 28. avgusta slišan. Vzlic temu, da je mnogo novih mož izvoljenih, o katerih se še ne ve, s katero stranko bodo glasovali, se more vendar reči, da bo Tisza ogromno večino na svojej strani imel, in uže se tudi govori, da bode on postal ministerski predsednik.

Kakor ustavovernim, ali bolje rekoč, prusaškim listom nij ustaja v Hercegovini po volji, ravno tako tudi našim nij. Magjar črti Slovana ravno tako, kakor ga črti Nemec, da, še bolje! zakaj za Magjarjevim črtenjem je skrit tudi strah pred vesoljnim Slovanstvom. Naši listi komaj in komaj prikrivajo in zatajevajo veselja, če se sliši, da je toliko in toliko Hercegovcev na bojišči poginilo! Čudno je pa, da se avstro-ogerski Jugoslovani ne zanimajo bolj živo za hercegovsko ustajo. Zagrebški „Obzor“ je sicer začel zopet večkrat besedo „Jugoslovanstvo“ pisati, pa pozna se mu, da mu nekako plašljivo izpod peresa prihaja. Novosadska „Zastava“ in Zemljinski „Graničar“ bi skor raje imela, da vstaje nij, nego da je. Srbskim listom nijso po volji avstrijske zastave, pod katerim ustajniki vojuje, nij jim po volji, da Avstrija ustajo baje podpira, ter da je več izgleda za to, da bo Hercegovina, in ne mara tudi Bosna, preje avstro-ogerska postala, nego srbska. Naj raje bi imeli, da na čeli ustaje stoji srbska kneževina. Da to nij, so Srbi sami krivi. Črez srbsko kneževino razprostrla je reakcija svoja črna krila, in ta jej je vse sile polomila. Kaj nasledek tega: nova revolucija, progon sedanje dinastije, postavljene druge na prestol,

in tako naprej v kolobaru, kakor je svet uže navajen v Srbiji videti!!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 3. avgusta.

Iz *Dunaja* se nam poroča govorica, da prememba vnanje politike avstrijske na vsbodu bode brezuvetno vrgla tudi cislejtanske ministre in nemškovačno politiko ustavoverstva.

Na *Hrvatskem* se volitve jedna za drugo mirno vrše. Narodno-vladni kandidat Raizer je voljen v samoborskem, Magenheim pak v virovitiškem okraji. — V Zagrebu se je tudi osnoval odbor za pobiranje doneskov za ranjene Hercegovince in izvolil mladega advokata dr. Mazuro za predsednika.

Vnanje dežele.

Na drugem mestu poročamo, kar je novega iz *Hercegovine* iz slovanskega juga. Pristavljamo tukaj le, da je ta stvar sedaj najvažnejša mej vsemi političnimi zadevami. Tudi nemški listi, ki vse slovansko zamolčujejo, morajo sedaj pozorni postajati.

Srbski knez je izdal pred svojim odhodom na Srbe proklamacijo, ki se glasi: „Narodu srbskom! Polazeči na nekoliko dana u strane (tuje) države, objavljujem to mome dragome narodu i u isto vrieme naredjujem, da me do moga povratka zastupa moj ministarski savjet u vršenju knjaževske vlasti u svima slučajevima, gdje bi to potrebno bilo po uputstvima, koja sam mu ja izdao.“

Magjarski „Kelet Nepe“ ima dopis iz *Carigrada*, ki piše o neutraliteti Črne gore: „Črnogorski knez je obljubil turškej vladi, da ostane gledé hercegovinskega vstanka popolnem neutralen, ako mu turška vlada povoli, da bi črnogorske ladije mogle prosto pluti po reki Bojani k Skadru in do adrijskega morja; dalje, da se Črnej gori dovoli v Skadru ali v Serajevem stalni politični agent. Gledé prve točke, bi se odprla Črnej gori cesta do morja in blagobitja, in vsled druge, bi Porta priznala popolno neodvisnost Črne gore.“ Neverjetno.

Italija bode, ako anglešk list „Observer“ prav govori, po vzgledu Avstrije tudi z Rumunijo naravnost sklenila trgovinsko pogodbo, nevprašavši Turčije, niti kramarskih Angležev za dovoljenje.

Angleški „Daily Telegraph“ zavistno gleda na Avstrijo, kakor tudi druga angleška žurnalistika v zadevi hercegovskega vstanka. Omenjeni list pravi: „Po našem mnenji je vse odvisno v tej krizi od Avstrije. Ako dovoli, da se preskrbi za ustaše podpora na avstrijskih tleh, stojimo brez

dvojitve v predvečer gibanja, ki premeni vso politično podobo vzhodne Evrope.

Iz *Berlina* se brzojavlja važna vest, da je jeden pobočnik srbskega kneza Milana prišel tja. Gotovo je tedaj, da se nekaj važnega kuha.

Španska vladna vojska je vzela karlistično mesto Viana in ujela 150 karlističnih vojakov. S tem je Lognonjo oproščeno. Martinez Campos bombardira tvrdujavo Seo de Urgel.

Domače stvari.

— (Več mladih Slovencev) nam dopisuje vprašajoč, kako je z osebnim udeleževanjem pri hercegovinskem vstanku. Vsacemu posamezno ne utegnemo odgovarjati. Zatorej tu javno sledeče: Dosedaj naše mladeniče nikakor ne pozivljemo še, da bi šli. Treba nam je natančnih poročil prej. Dosedaj smo Slovenci bili naprošeni le denarne pomoči za ranjence itd. Torej v tem smislu agitirajte in delajte, drugo se mora še razviti. Gotovo je, da sami Nemci nam mnogim radi pot plačajo in orožje kupijo, da bi mi šli tja, ker upajo, da bi nas nazaj ne bilo. To je tudi tendenca novice včerajšnjega ljubljanskega „Tagblatta“, ki pravi, da jih je šlo 56 iz Ljubljane, kar je močno pretirano.

— (Konfiskacija.) Ljubljanska deželna sodnija priobčuje v nemškem uradnem časniku, da je „Slovenski Narod“ od 27. julija, ko je odgovarjal neumnim pričakovanjem nemških listov, ki so pisali, da bode novi škof ljubljanski duhovnikom prepovedal vso narodno politiko, — zakrivil se proti §. 302 k. z. Ta paragraf pak prepoveduje: „draženje k sovraštvu zoper druge narodnosti, verske in druge družbe ali stanove.“ Ugovor smo denes vložili in zahtevali javno obravnavanje.

— (Škof dr. Pogačar) je, kakor oficijozna „Politische Correspondenz“ in za njo „L. Ztg.“ javlja, 3. avgusta cesarju obljubo zvestobe storil.

— (Dolenjske kmetijske šole) v Grmu ministerstvo nij potrdilo, kakor čujemo, nego pride prej še nekov dvorni svetovalec iz poljedelskega ministerstva ogledat stvari.

— (Vranska narodna čitalnica) napravi 18. t. m., kakor vsako leto, veselico v čast rojstvenega dne Nj. cesarskega Velikanstva. — Odbor je dovolil vstop vsakemu

Poglej poniznoga ovde listopada,

Koji pred te boga na kolena pada.

V strahu moram biti, da me ne pogledaš,

Instanciju niti morti ne pregledaš.

Ja znam, te bantuju preveč moji brati,

Vnogo izpišuju, preveč imaš čtati.

Al' znam, kajti kakva je dobrota tvoja,

Želim, da bi takva bila ljubav moja!

Prosim anda, da se rodiš v listopadu,

Tako dobro zgodiš, pri obilnom sadu,

Sad je dosta sada, vse je dozorilo,

Samo z dreva pada vse, kaj je rodilo.

Vu septembru sad je još nekoji kisel,

Pišiv; sada stoji kak na drevu visel.

Ali vu oktobru ves je v srženosti,

Vsak se tomu smeje, vu vse obilnosti.

Nije zreči moči, kak je vse povoljno,

Povsud za tve oči baš je dragovoljno.

Glej po trsju, kak je vsak, rozgva rodila,

Videl budeš, da je dost grozdja dobila.

Kolec od težine grozdja se podira,

Tija od nižine, kad jagode stira.

Muškat žuti ovde, tam visi belina,

Kozjak stoji onde, poleg je imbrina.

Grozdje lepo rodno, debelo, črleno,

Belo ter vugodno, nekoje rumeno.

Po trsju se brači na širom razidu,

Kad se komu rači, na breg skup se zidu,

Jeden reže, zoblje drugi, tretji krade,

Kada se nazoblje, češe se po brade,

Gospon z brega gleda, s španom se spomina,

Kad v jarek pogleda, brače opomina.

Kad grozdje iznose, vsi v prešu bežiju,

Noge peru bose, ognja naložiju.

Jen se v kutu češe, drugi okol gbanja,

Na glas breše, drugi peku si kostanja.

Neki skoči k preše, jedni grozdje tlače,

Jeden ljuči teše, drugi se navlače,

Jedni nose mošta, drugi lagve pari,

Vsaki skoro košta, vnogi se pokvari;

Kad mošt v glavu vudri, onda vsaki huška,

Onda su vsi mudri, opali nje puška.

Ah dojdj anda dojdj! duže ne odvlači;

O mesijaš dojdj! prose takaj brači.

Trs kulko god koji ima lepeh jagod

Ove gdo prebroji, kriči: hodi zagod.

Saze su jagode, daju jakost dobru,

Nekoj one zgode, jel dojdeš v oktobru.

Ne dvojim, to bude, nut, suze mi cure,

Na oktobra trude oglej se i vure.

Nigdar tak plačuči tebe ni pozival,

Kak ja zdihajnuči, hodi! sem nazival.

Još jen krat zaviknem: hodi odkupitel!

Oktobar zakriknem: dojdj zveličitel!

Vidim, vidim, tvoju dobrotu ponavljaš,

Vidim, instanciju moju da vu žep postavljaš.

Moje bratov nije još nijedna bila

Tako srečna, nit je tak dobro vpetila.“ —

A kako se imajo one Šafařikove besede „ohne allen Obscurantismus“ umevati, naj tolmači opomba stavljena k besedam:

.. nesrečna Eva vkanjena od kače

Sada vtrga z dreva, pokuša da pače,

Adamu ponudi, ...

poštenjaku, akoravno ne bi bil ud. Vse rodoljube, kakor tudi drugeljalne državljane, bližnje in daljne vabi uljudno k tej vzajemnej svečanosti:

— (Učitelji celjskega okraja) imajo 5. avgusta t. l. v Vojniku ob 8. uri zjutraj okrajno učiteljsko konferenco. Zategadel bo morala seja učiteljskega društva tega okraja ta dan izostati in se na bližnji četrtek preložiti. Okrajna učiteljska konferenca ima na dnevnem redu: 1. Volitev stalnega odbora in dveh zapisnikarjev; 2. pretresovanje več za to konferenco od stalnega odbora postavljenih pedagoških vprašanj.

— (Iz Gorice) se nam piše 2. avg.: Včeraj 1. avgusta je strela ubila v Gergarji pri Gorici enega vola in 4 ovce. — Te dni je izginil iz Gorice neki dr. Georgsohn, ki se je prav nobel postavljaj in nameraval napraviti v družbi z mestnim županom in drugimi odličnjaki kopeli, pustivši mnogo dolgov; samo fiakerju dolguje čez 120 gld., ki ga je okolo vozil z dvema konjema.

— (Iz Divače) smo prejeli sledeči telegram: „Da se resnica prav spozna, treba je čuti oba zvona! Da taljan nij bil silen, prevideti se zakramenti za mirajoče 19. julija, in da sem pri njemu bil, imam 40 do 50 prič, bil je previden še le 28. julija t. l. (Sledé neke psovke.) Podpis se here: Andrej Amrtincih. Dubovnik. (Kaj pravi naš poročevalec? Mi nečemo nikomur krivice delati, če se nam je krivo poročalo, obžalujemo. Ur.)

Izpred sodišča.

Pred ljubljanskim sodiščem stoji cela notranjska vas, vsi možje 74 glav, ker niso rešene servitutne gozdne stvari.

Državno pravdnštvo pravi v tožnem spisu sledeče: Knez Jurij Schönburg-Waldenburg, lastnik in posestnik graščine šneperske, h katerej spada tudi mnogo gozdov, dal si je po svojem logarskem in oskrbniskem vodstvu, Šneperk spomladi 1874 v gozdu „Mašun“ blizu „Vrat“, čez katera jedino se pride iz vasi Koritnice, in Knežak v bistriško okolico, torej na mestu, kjer vodé vsi poti v graščinske gozde, delati logarsko hišo in sicer zato, da bi bilo s tem nadzorovanje gozdov olajšano in da bi se od leta do leta množče se gozdne „tatvine“ kolikor mogoče zabranile. Ta logarska hiša je bila avgusta 1874 uže skoraj zagotovljena

ter se tako-le glasi: Non solum heterodoxis, sed vel maxime quibusdam orthodoxis indignandum est, qui ea, quae Moyses de arbore fructu atque serpente historica narrat, metaphorice et parabolice intelligi debere audacter praetendunt. Hi profecto ignorant, aut scire se malitiose fingunt regulam s. Augustini, qui scripturam sacram, dum haec historice, uti hic, loquitur, semper litteraliter, nisi quid absurdi inde sequatur, accipi debere docet lib. de Gen. si ita, uti praedicti volunt, haec metaphorice et allegorice intelligenda sunt, tum etiam omnes libri regum allegorice accipiendi, imo coelum et terra tantum metaphoricum et Adamus et Eva allegorici homines sunt.

S tem, mislim, da sem nekoliko olahkotil delo komentovanja gospodu Valenčaku.

M. Valjavec.

in zid uže 10 črevljev visoko dodelan. Blizu te hiše je bila lesena baraka za zidarje, opekarje in delavce, ki so kamenje lomili, potem z 25.000 opekami napolnena in uže zakurjena opekarnica, z deskami pokrita, eno poslopje za opeke in s cementnim apnom obložena, vodna jama velikosti 4000 kub. črevljev.

Ker je v vaseh Knežak, Koritnica, Bač in Juršiče vsako leto največ „gozdnihi tatov“, nij čuda, da prebivalec teh vasij nij bilo povšeči, da jim je bilo to trn v peti in da so hoteli na vsak način to zidanje zadržati dobro vedoč, da jim bode sicer veliko težje po graščinskih gozdih les sekati.

Prebivalci vasij Knežaka, Bača in Koritnice so uže meseca julija 1874 ustno zahtevali od logarja Antona Satrana, da se mora zidanje logarske hiše opustiti, ter mu žugali, da jo bodo sicer podrli, ker je po njih mnenji na mestu stavljena, ki je njim pri servitutnej odvezi odmerjeno in cenjeno in ima torej postati njih lastnina.

Ko je c. kr. okr. glavar v Postojni to zvedel, je brž podučil si predstojnika Lukeža Bergoča iz Bač o pomenu i nasledkih takega dejanja ter mu naročil, naj ljudi vseh vasij svari pred takimi dejanji. Dne 29. julija je poklical okr. glavar predstojnike poprej imenovanih vasij v Bistrico in je posebno Andreja Tomšiča podučil o težkih kaznih in visokem odškodovanji, ter jim naročil, da naj tudi druge prebivalce tako podučé. Vsled teh svaril so tudi prebivalci Koritnice in Bač popustili svoj prejnji sklep.

A Knežakani so se zbrali v nedeljo 23. avgusta 1874 po polu dne v vasi in so sklenili, prihodnji dan 24. avg. 1874 z raznim orodjem oborožiti se in skupno v Mašun iti, da bi najprvo tamošnje graščinske delavce pregnali, potem pa hišo, ki se je ravno delala, pokončali.

Določili so, da mora od vsake hiše en mož zjutraj na določen kraj oborožen priti in da se bode z zvonom dalo znamenje, kedaj se imajo zbrati.

Po dogovoru se je v ponedeljek 24. avg. 1874 mej 6.—7. uro zjutraj z zvonom dalo znamenje zbiranja, kmalu se je zbralo 130 do 150 mož na določenem kraju, namreč pri zadnji hiši v Knežaku, ki so bili oboroženi s krampi, sekirami, lopatami in drugim orodjem. Ko je Anton Slavec imena hišnih posestnikov prebral in nenavzoče zaznamoval, je odšla potem okolo sedmih zjutraj cela četa proti Mašunu, kamor so prišli proti deseti uri. Sè stoterimi „hura“-klici, napadli so naj prvo delavce pri logarskej hiši ter jih z orodjem in nevarnim žuganjem zapodili in jih še nekoliko časa preganjali; ko so delavce pregnali, je napala cela četa z velikim vpitjem in pravo strastjo stavbene priprave, razdajala najprvo logarsko hišo stem, da so zid podrli in kleti zasuli, potem so pokončali do dal opekarnico, ki je gorela, barako za opekarje, zidarje in delavce, ki so kamenje lomili. Jamo za vodo so tako zasuli, da nij bilo več videti; deske, polena, tramove in drugi les so razsekali in raztolkli in sploh vse stavbene priprave uničili.

Pokončali so v svojej jezi vsa orodja, obleko, živež, posode itd., kar je bilo tam ostalo. Po dovršenju tega dejanja, katero je okolo 2 uri trajalo, šli so skoro vsi storivci proti „Vratam“, kjer so tihotapska pota, po katerih so „gozdni tatovi“ hodili in ka-

tere je zarad tega šneperska graščina zadelala, zopet odprli in za vožnjo pripravili. Potem dejanji so se „storilci“ razdelili v več čet, ter šli v Knežak.

Teh dejanj nijso le priznali obdolženci: Tone Šaju, Jože Novak, Tomaž Tomšič, Tone Češnik, Jože Šaju, Andrej Knafelc, Jaka Šajn, Tone Kaluža in Andrej Urbančič, ampak je tudi po pričah Jože Juriša, Matevž Kebé, Janeza Gasperšič, Tone Šega, Tone Šaju, Miha Černič, Janez Kreščak, Andrej Dobrila, Lorenc Rojanič, Janez Šušau, Janez Dukič, Tone Satran, Martin Korontančnik in Janez Troha, dokazano.

Po poizvedbah znaša škoda, ki se je napravila graščini Šneperski, 2495 gl. 15 kr., škoda delavcev Matevža Kebé, Janeza Gasperšiča, Toneta Pavlina, Toneta Šega, Janeza Delosta, Andreja Delosta, Mohorja Valentina, Janeza Šušana, Jožefa Lipeca, Janeza Marolta, Janeza Jurčiča in Janeza Kreščaka, pa znaša 386 gl. 8 kr. torej vsega skupaj 2884 gl. 26. kr.

(Dalje prih.)

Narodno-gospodarske stvari.

— (Društvo za konjerejo na Štajerskem) nam je poslalo sledeče, da objavimo:

„Dne 2. avgusta začenja se popisovanje plemenskih kobil v kraji noriško vzhodnega, 3. avgusta ljutomerskega plemena. Noriško vzhodno pleme obsega okrajno poglavarstvo Čelik, Maribor ob desnem bregu, Ptuj, Brežice in Slovenji Gradec; ljutomersko pleme pak okrajno poglavarstvo Ljutomer, sodnijski okraj Omuž in občine Dedonce, Potrno, Žetince in Cenkovce v Radgonskem sodnijskem okraji.

V noriško vzhodnem plemenskem kraji bo se popisalo od 2. avgusta do 7. septembra ter bo pri tem delovanji prvosednik g. Vil. Wagner pl. Frommenhausen, c. kr. konjiški stotnik in zapovednik c. kr. žrebčarskega zavoda v Gradci, v Ljutomerskem plemenskem okraji pak bo popis od 3. do 25. avg. in prvosednik gosp. Ernest Schwarzel, c. kr. podpolkovnik in zapovednik v žrebčarskem zavodu za Štajersko, Koroško, Kranjsko, Primorje in Dalmacijo.

Komisije popisujoče bodo obsegale omenjena prvosednika, prvosednike dotičnih krajev za konjerejstvo, iz voljenega zastopnika okrajnega odbora in iz živinarja dotičnega okraja.

Kar se je od naše strani za noriško pleme izreklo kot vroča želja, da konjerejci kobile priženo v velikem številu, to se je izpolnilo sijajno, ter se ravno tako nadejamo, da bodo stanovniki južnega Štajerskega enako mnogoštevilno doganjali, da se ta, toliko važni in konjerejcem samim tako koristni popis plemenskih kobil po želji izpelja do vspešnega kraja.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shušanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojiljino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.
Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,
Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih na-
gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in
grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d.
pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju in
scalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju in obistih
in mehurju, tiganje v mehurju i. t. d. — Najbolje in
in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prs-
nih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu.
(L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen
mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.
Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne
i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja,
bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé
vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.
James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.
Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.
Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.
Ponavljaje izrekan gledé Revalescière du Barry
vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.
Montona, Istra.
Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.
Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
Spričevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za straš-
nimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij
mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry po-
polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor
medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v
„Berliner Klinische Wochenschrift“ od
8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdra-
vila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Ara-
bica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več
in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila
niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je
ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf,
na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.
Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem
let, na nespantji, treslici na vseh udih, shujšanji in
hipohondriji.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
bavljenji, nespantji in hujšanji.
Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb-
nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji
dušnika, omotici i tišanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-
telja višje javne trgovinske akademije dunajske, na
skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.
Revalescière je 4 krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraslih in otrocih prihrani 50 krat več na
ceni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,
— Revalescière-Biscuiten v puščah 4 2 gold. 50 kr.
in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolates v prahu
in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas
10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.
— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-
naji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.
Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v In-
sbrodu Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birn-
bacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru
M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v
Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-

novicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranz-
meyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh
mestih pri dobrih lekarjih in specerijakih trgovcih;
tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih
kazenicah ali povzetjih.

Hiša na prodaj.

V Črnomlju je Harinkova hiša št. 95
na prodaj. Hiša ima 7 sob, 2 kuhinji in 2
kleti; štala je na 8 konjev in poleg je pro-
strano dvorišče. (259—3)

Hiša je za trgovino ali krčmarijo popol-
nem pripravna. Kupni pogoji prav zmerni.
Vpraša se pri J. Kapele-tu v Metliki.

Za zamašenje otljih zob

nij nobeno sredstvo prospešneje in boljše,
nego **zobna plomba** od c. k. dvornega
zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji,
v mestu, Bognerstrasse št. 2, katero si more
vsaka osoba sama prav lahko in brezbolešno
diti v otlji zob, ki se potem trdo sprime z
ostalimi škrbinjami in zobnim mesom, zob pred
daljšim drobljenjem varuje in lajša bolečino.

Anatherin — voda za usta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega
zdravnika na Dunaji, v mestu, Bognerstrasse
št. 2, je najizvrstnejše sredstvo pri revmatič-
nemu zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri
gnojenji zobnega mesa, zobni kamen oluščti,
ter zabrani njegovo razširjenje, okrepi zobno
meso pri zoboh, ki se majé, očisti zobé in
zobno meso vseh škodljivih tvarin, usam pak
podeli prijetno čvrstost, ter odstrani z njih
neprijetno sapo uže po kratkej rabi.

Anatherin — zobna pasta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega
zdravnika na Dunaji.

Ta priprava ohrani čvrstost in čistoto
dihanja, vrhu tega podeli zobem belo-leskečo
barvo, ohrani, da se ne pohabijo in okrepi
zobno meso.

Dr. J. G. Poppov rastlinski zobni prah.

Zobé očisti tako, ako se rabi vsaki den,
da ne odpravi samo običajno sitni zobni ka-
men, nego tudi zobna glazura dobiva vedno
večjo belinjo in nježnost. (354—22)

V zalogi je v Ljubljani: pri Petri-
čiču in Pirkerju, Jos. Karingerju,
Ant. Krisperju, Eduard Mahrju, F. M.
Schmittu, E. Biršicu, v lekarni; dalje v
vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterijskih
zalogah na Kranjskem.

Dunajska bozza 3 avgusta

izvirno telegrafično poročilo.

Enotni drž. dolg v bankovcih 70 zld 90

Enotni drž. dolg v srebru	74	25
1000 ur. posojilo	112	40
Akcije narodne banke	931	—
Kreditne akcije	28	50
London	111	35
Napol.	8	90
C. k. cekini	5	26
Srebro	100	90

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specialitete Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda
in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból
in ustne bolezni, zoper gnijolobo in majanje zob,
zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut,
prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno
meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za či-
stenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu
bode gotovo prednost, vzlic vsem enakim izdel-
kom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta
Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabo-
dišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlincev pulver. Nareja se z
čisto kemčnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat
škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v
pomoč bolehnemu človestvu, pri vseh notranjih
in vnanjih prisadib, zoper večino boleznij, po-
sebnost za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica
40 kr.

Eliksir iz Kine in Koke. Najboljši do
sedaj znani želodečni likér. Pospešuje cirkul-
lacijo in prebavljenje, ter različne organe in
ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izbornostno sred-
stvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah.
1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad.
Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna
in mehka, se jej daje prednost pred vsemi
umivalnimi vodami, lepotičjem in lepotičnim
sredstvom, katera so često škodljiva. 1 stekle-
nica 1 gold.

Rajzevi pulver. Izključljivo iz vegeta-
bilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej
podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se na-
haja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja
40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih
iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olaj-
šajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico.
Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki
bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se
bode radostno prepričal, da je najmočnejše in
zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper
ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto
proti poštnemu povzetju. (132—73)

Uradno naznanilo.

4. avgusta 1875.

Javne dražbe: Mih. Suhadolcevo
iz Šmarja, 140 gld., — Jos. Goriškovo
iz Vrhpolja, 1770 gld., — Ant. Martin-
čičevo iz Sela, 670 gld., vse 5. avgusta
(III. Kostanjevica). — Janez Boštjan-
čičevo iz Šmarja, — J. Zadrekovo iz
Celja, oba 6. avg. (III. Bistrica).

Tujci.

1. avgusta:

Evropa: Koper iz Gradca. —
Zeiler, Fischer iz Dunaja.

Pravina: Prinzhofer iz Trsta. —
Schwarz iz Ljubljane. — Nickl iz Li-
tije. — Mahnič iz Reke. — Brink iz
Trsta. — Petrik iz Zagorja. — Burger
iz Dunaja. — Berger iz Gorice. — Avž
iz Zagreba. — Adamič iz Litije. —
Fabriotti iz Trsta. — Eisner iz Zagreba.
— bar. Taufner iz Višnje gore. — Diust
iz Gradca. — Schifer iz Trsta. — Weiler
iz Zagreba.

Pri Malici: Arker iz Dunaja. —
Waserman iz Norimberga. — Dinghofer
iz Osredka. — pl. Rink iz Dunaja. —
Riguti iz Trsta. — Polak iz Berlina.
— Stis iz Dunaja. — Domenighini,
Gioti iz Trsta. — Eberl iz Reke. —
Urbančič iz Zagreba. — Neuda, Has
iz Dunaja.

Pri Zamorci: Černigoj iz Gorice.
— Dobrin, Zalar iz Dunaja. — Radič
iz Krškega.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

C. kr. priv. vzajemna zavarovalnica v Gradcu.

Oznanilo.

C. kr. priv. vzajemno zavarovalno društvo proti ognji v Gradcu zava-
ruje premakljivo in nepremakljivo blago vsake vrste **proti ognji**; na kar
podpisano vodstvo sedaj pri bližajoči se žetvi p. n. gospode gruntne posestnike
zarad zavarovanja

poljskih in senožetnih pridelkov proti ognji posebno opomni.

Zavarovalne ponudbe sprejemajo se pri **vodstvu v Gradcu** v lastni
hiši (Sackstrasse šte. 20), pri zastopništvih v **Ljubljani** in **Celovcu**,
kakor tudi pri okrajnih zastopništvih, kjer se vsa opravilna razjasnila z največo
uljudnostjo podelijo.

Vodstvo vzajemnega zavarovalnega društva proti ognji v Gradcu.

(244—3)

Lastnina in tisk „Narodne uskarne“.